

345F

345

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

صبح جمعه
۹۳/۱۲/۱۵
دفترچه شماره ۱۱ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دورهای دکتری (نیمه متاخر) داخل - سال ۱۳۹۴

ژیست‌شناسی - ژنتیک مولکولی (کد ۲۲۲۸)

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (بیوشیمی، بیوفیزیک، میکروبیولوژی، ژنتیک، سلولی و مولکولی - سیتوژنتیک - ژنتیک مولکولی)	۱۰۰	۱	۱۰۰

این آزمون نمره منفی دارد.

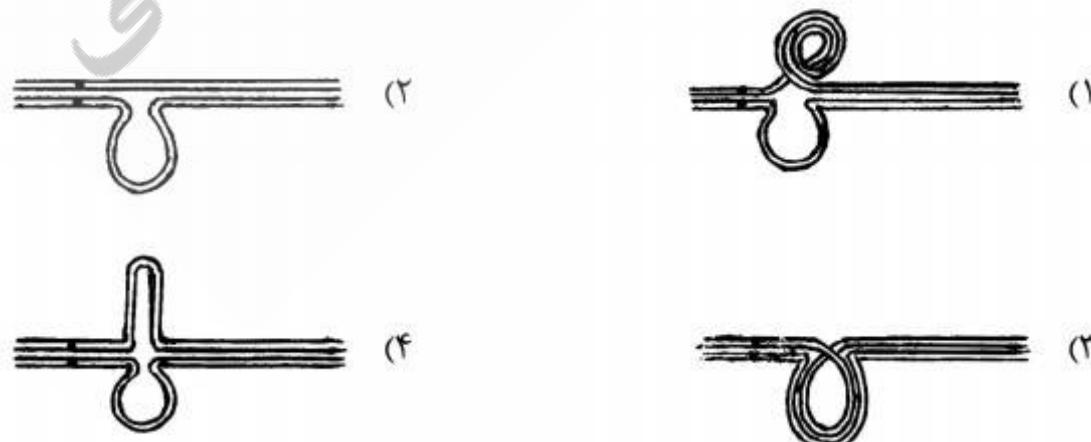
استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفند ماه - سال ۱۳۹۳

حق جاب، نکسر و انسار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای نهاد اسناد اطلاعاتی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برابر مفرمات رفتار می‌شود.

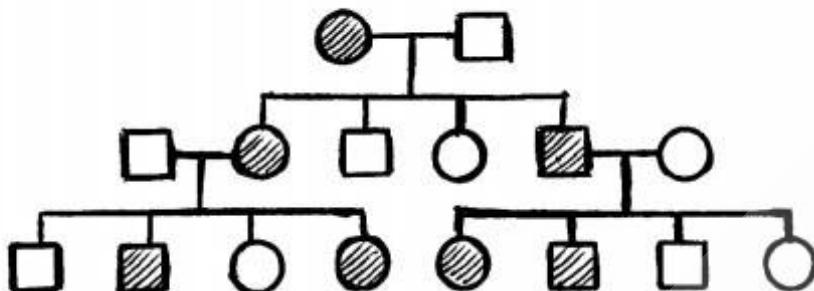
- ۱ در $pH = ۷$ یک پنتاپتید N-Arg-Gln-His-Trp-Asp-C چه باری دارد؟
- (۱) دو بار مثبت   (۲) یک بار منفی   (۳) یک بار مثبت   (۴) دو بار منفی
- ۲ تشکیل استال (acetal) در کدام مورد اتفاق می‌افتد؟
- (۱) هنگامی که گلوکز به فرم حلقوی در می‌آید.
(۲) هنگامی که فروکتوز به فرم حلقوی در می‌آید.
(۳) هنگامی که دو ملکول گلوکز به یکدیگر متصل می‌گردند.
(۴) هنگامی که فرم صندلی (chair) به فرم قایق (boat) در می‌آید.
- ۳ پنی‌سیلین با کدام حالت گذار شباهت ساختاری دارد؟
- D-Ala-L-lys (۴)   D-Ala-Gly (۳)   Gly-D-Ala (۲)   D-Ala-D-Ala (۱)
- ۴ تفاوت گالاكتولیپیدها با سربروسیدها کدام است؟
- (۱) وجود یا عدم وجود بار در بخش قطبی
(۲) تعداد اسیدهای چرب
(۳) نوع پیوند جزء قندی با سایر اجزاء لیپید
(۴) نوع ایزومر فضایی کربن مرکزی گلیسرول
- ۵ ترتیب صحیح عبور الکترون‌ها از سیتوکروم‌های زنجیره تنفسی کدام است؟
- $b \rightarrow c \rightarrow c_1 \rightarrow a_3 \rightarrow a$ (۲) $b \rightarrow c \rightarrow c_1 \rightarrow a \rightarrow a_3$ (۱)
 $b \rightarrow c_1 \rightarrow c \rightarrow a_3 \rightarrow a$ (۴) $b \rightarrow c_1 \rightarrow c \rightarrow a \rightarrow a_3$ (۳)
- ۶ جهت تبدیل OMP به OMP چه واکنشی بر روی OMP صورت می‌گیرد؟
- (۱) ترانس آمیناسیون
(۲) احیا
(۳) ایجاد پیوند دوگانه
(۴) دکربوکسیلاسیون
- ۷ بر اساس قوانین فیک، انتشار پروتئین در چه شرایطی تسهیل می‌گردد؟
- (۱) در شرایط ایزوالکتریک پروتئین
(۲) در حالتی که بار سطحی پروتئین افزایش یابد.
(۳) هنگامی که میزان آب پوشانی ملکول افزایش یابد.
(۴) زمانی که پروتئین از حالت تابیده (Fold) خارج شده و باز (unfold) گردد.
- ۸ کدام جمله در مورد انتقال خطی انژی (LET) صحیح است؟
- (۱) در پرتوهای فوتونی کمترین مقدار است و با دانسته الکتریکی محیط نسبت عکس دارد.
(۲) در پرتوهای فوتونی بیشترین مقدار است و با دانسته الکتریکی محیط نسبت عکس دارد.
(۳) در ذره آلفا کمترین مقدار است و با دانسته الکتریکی محیط نسبت مستقیم دارد.
(۴) در ذره آلفا بیشترین مقدار است و با دانسته الکتریکی محیط نسبت مستقیم دارد.
- ۹ تکنیک‌های مورد اشاره در کدام گزینه اطلاعات مشابهی را در بررسی ساختار پروتئین در اختیار محقق قرار می‌دهند؟
- (۱) فلورسانس مبتنی بر ANS و طیف سنجی ارتعاشی
(۲) فلورسانس ذاتی و دورنگ نمایی دورانی در ناحیه نزدیک
(۳) فلورسانس مبتنی بر ANS و دو رنگ نمایی دورانی در ناحیه دور
(۴) فلورسانس ذاتی و طیف سنجی ارتعاشی
- ۱۰ مطابق با تئوری Henry، تحرک پذیری الکتروفورتیکی یک ذره کروی، با کدام پارامتر، نسبت معکوس دارد؟
- (۱) پتانسیل زتا (ζ)
(۲) ضریب دیالکتریکی حلال (۴)
(۳) ضریب ویسکوزیته دینامیکی (η)
(۴) شاعع (r)
- ۱۱ بر اساس رابطه لئونارد - جونز، نیروی بین مولکولها با فاصله بین مولکولها (r) در برهم‌کنش‌های دافعه و جاذبه به ترتیب چگونه است؟
- (۱) r^6 و r^{12} (۲) r^{-6} و r^{12} (۳) r^{-12} و r^6 (۴) r^{-12} و r^6

- ۱۲ در صورتی که غشای سلول به یون‌های پتاسیم، کلر و سدیم نفوذپذیر باشد، کدام یک از روابط زیر برای محاسبه پتانسیل تعادلی غشا مناسب‌تر است؟
- (۱) معادله نرنست (Nernst Potential Equation)
  - (۲) معادله دبای - هاکل (Debye – Hückel Equation)
  - (۳) معادله گلدمن (Goldman equation)
  - (۴) معادله دونان (Donnan Equation)
- ۱۳ کدام جمله در مورد لایه S صحیح است؟
- (۱) خارجی‌ترین لایه در دیواره سلولی پروکاریوت‌ها است.
  - (۲) خارجی‌ترین لایه در پوشش سلولی پروکاریوت‌ها است.
  - (۳) دیواره سلولی آرکی‌ها از لایه S تشکیل می‌شود.
  - (۴) لایه S در آرکی‌ها و باکتری‌ها ماهیت پلی‌ساکاریدی دارد.
- ۱۴ کدام فرآیند انتقال ماده ژنتیک به فعالیت DNase بستگی دارد؟
- (۱) کانجوگیشن
  - (۲) ترانسفکشن
  - (۳) ترنزداکشن
  - (۴) ترانسفورمیشن
- ۱۵ محیط کشت مناسب برای تست احتمالی تشخیص کلیفرم‌ها کدام است؟
- (۱) ائوزین متیلن بلو
  - (۲) لاکتوز براث
  - (۳) بر لیانت گرین
- ۱۶ کدام یک از موارد زیر در آرکی‌ها فراوان تر دیده می‌شود؟
- (۱) ترانس داکشن
  - (۲) ترانسفورمیشن
  - (۳) جهش
  - (۴) کانجوگیشن
- ۱۷ باسیتراسین توسط کدام میکرو ارگانیسم تولید می‌شود و اثر کشنده‌ی آن بر کدام باکتری‌ها است؟
- (۱) *Bacillus licheniformis*
  - (۲) *Bacillus licheniformis* ، باکتری‌های گرم منفی
  - (۳) *Bacillus polymyxa* ، باکتری‌های گرم منفی
  - (۴) *Bacillus polymyxa* ، باکتری‌های گرم مثبت
- ۱۸ فراوان‌ترین گروه فیلوزیک باکتری‌ها در محیط‌های دریایی کدام یک از موارد زیر است؟
- (۱) آلفا پروتوباكتری‌ها
  - (۲) اکتینوباکتری‌ها
  - (۳) گاما پروتوباكتری‌ها
  - (۴) باکتری‌های گرم مثبت با درصد G+C پایین
- ۱۹ اگر تمام زاده‌های حلزون ماده *Limnea sp.* دارای صدف چپگرد (sinsitral) است، کدام ژنوتیپ‌ها این حلزون و والدین آنرا بهتر توصیف می‌کنند؟
- (۱) خود چپگرد خالص (SS) و والدین: مادر چپگرد خالص و پدر راستگرد خالص (SS)
  - (۲) خود چپگرد خالص (SS) و والدین: هر دو راستگرد ناخالص (Ss)
  - (۳) خود راستگرد خالص و والدین: مادر راستگرد خالص و پدر چپگرد خالص
  - (۴) خود راستگرد خالص و والدین: مادر راستگرد خالص و پدر راستگرد ناخالص
- ۲۰ در کدام گزینه، چگونگی جفت شدگی کروموزوم‌های هومولوگ در مرحله پکیتین نمایشگر بلاشک مضاعف شدن از نوع مجاور معکوس است؟

-۲۱ در شجره نامه زیر نحوه وراثت مورد نظر کدام است؟

- (۱) محدود به جنس
- (۲) بارز اتوزومی
- (۳) بارز پیوسته به X
- (۴) متاثر از جنس

-۲۲ در مبتلایان به سندروم داون با کاریوتیپ‌های زیر کدامیک در مبتلایان علائم بالینی خفیفتری مشاهده خواهد شد؟

- (۱) 47, XX,+21
- (۲) 47, XY,+21
- (۳) 47, XY,+ 21/46, XY
- (۴) 47,XY,+21/47, XX,+21

-۲۳ کدام گزینهٔ صحیح است؟

- (۱) اگر در مولکول پلی‌پپتید فقط یک آمینو اسید تغییر کرده باشد، احتمالاً یک جهش نابجا رخ داده است.
- (۲) پلی‌پپتیدی که مولکول آن از اندازه طبیعی کوتاه‌تر باشد، بیانگر جهش یافتن کدون پایان است.
- (۳) اگر یک پلی‌پپتید فقط در یک آمینو اسید با پلی‌پپتید طبیعی فرق داشته باشد، می‌گوئیم در آن پلی‌پپتید تغییر در چارچوب خواندن (حذف یا افزوده شدن) رخ داده است.
- (۴) پلی‌پپتیدی که توالی‌های آمینواسیدی آن طبیعی، ولی طول آن بلندتر از حد طبیعی است ممکن است بیانگر جهش یافتن یکی از کدون‌ها، به کدون پایان باشد.

-۲۴ اگر سلول در مرحله S از چرخه سلولی باشد و DNA سلول آسیب ببیند چه حالتی اتفاق می‌افتد؟

- (۱) پروتئین P21 به PCNA مربوط به DNA پلیمراز دلتا متصل شده و آنرا غیرفعال می‌کند.
- (۲) پروتئین P53 غیرفعال شده و موجب جهش شده و سلول‌ها سرطانی می‌شوند.
- (۳) پروتئین P53 افزایش یافته و موجب ممانعت از عمل cdk1 می‌شود.
- (۴) پروتئین P21 تولید می‌شود و از عمل cdk2-Sیکلین D ممانعت بعمل می‌آورد.

-۲۵ در قطعات اوکازاکی، Primer توسط فعالیت کدام یک برداشته می‌شود؟

- (۱) اگزونوکلئازی DNA پلیمراز I
- (۲) اگزونوکلئازی DNA پلیمراز III
- (۳) اندونوکلئازی DNA پلیمراز I
- (۴) اندونوکلئازی DNA پلیمراز III

-۲۶ بیشترین نقش در ایجاد Proccesivity در آنزیم DNA پلیمراز III باکتری‌ها مربوط به کدام زیر واحد است؟

- (۱) α (alfa)
- (۲) β (بتا)
- (۳) θ (تتا)
- (۴) γ (گاما)

-۲۷ تأمین انرژی برای ورود و خروج پروتئین‌ها به هسته توسط کدام پروتئین صورت می‌گیرد؟

- (۱) Exportin (۴) Ran (۳) NUS (۲) توالی Importin (۱)

-۲۸ در یوکاریوت‌ها، اولین فاکتور پروتئین که به پرومотор مرکزی یک ژن کد کننده پروتئین متصل می‌شود، کدام است؟

- (۱) TFIIE (۴)
- (۲) TFIID (۳)
- (۳) TFIIB (۲)
- (۴) TFIIA (۱)

-۲۹ کدام دسته از پروتئین‌ها در تشکیل همی دسموزوم نقش دارند؟

- (۱) اینتگرین - فیلامنت‌های بینابینی
- (۲) اینتگرین - فیلامنت‌های اکتین
- (۳) کاده‌رین - فیلامنت‌های بینابینی
- (۴) اوکلودین - فیلامنت‌های اکتین

-۳۰ انتقال وزیکول‌ها از شبکه اندوپلاسمی به دستگاه گلزی توسط کدام نوع وزیکول صورت می‌گیرد؟

- (۱) وزیکول پوشش‌دار COPII (۲)
- (۳) وزیکول بدون پوشش
- (۴) وزیکول پوشش‌دار کلاترینی

- ۳۱ - یک مرد با گروه خونی B و MN با زنی از گروه خونی A و تیپ خونی N ازدواج کرده است. گروه خونی بچه اول آن ها از تیپ O و MN است. احتمال اینکه بچه دوم آن ها تیپ B و N باشد چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{16}$
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) $\frac{1}{4}$
- (۴) $\frac{1}{8}$

- ۳۲ - در جمعیتی فراوانی گروههای خونی A^- , B^- , A^-B^- , O^- به ترتیب 30% , 22% , 14% و 34% است.

فراوانی آلل I^B در این جمعیت چقدر است؟

- (۱) 0.02%
- (۲) 0.04%
- (۳) 0.2%
- (۴) 0.4%

- ۳۳ - درصد کراسینگ اور ساده میان ژن های A و B برابر ۱۵ و میان ژن های B و C برابر ۲۰ است. درصد کراسینگ اور مضاعف بین ژن های A و C چقدر است؟

- (۱) 0.3%
- (۲) 3%
- (۳) 30%
- (۴) 300%

- ۳۴ - اگر بخواهیم با استفاده از یک قطعه DNA پلاسمیدی و از روش ترجمه شکاف (nick translation)، کاوشگر (probe) رادیواکتیو سنتز کنیم، به کدامیک از گزینه های زیر نیاز داریم؟

- (۱) DNase I و پلیمراز DNA
- (۲) $\alpha-^{32}P$ و DNase

- (۳) $\alpha-^{32}P-dATP$ و پلیمراز I
- (۴) $\gamma-^{32}P-dATP$ و پلیمراز I

- ۳۵ - در کدامیک از حالات زیر میزان هتروزیگوستی در جمعیت حداکثر خواهد بود؟

- (۱) برابر بودن فراوانی آلل ها
- (۲) نهفته و بارز بودن آلل ها
- (۳) هم بارز بودن آلل ها
- (۴) اختلاف زیاد بین فراوانی آلل ها

- ۳۶- یک مرد آکنдрولازیک (کوتولگی) با ارث اتوزومی بارز) با بینایی طبیعی با یک زن دچار رنگ کوری (یک بیماری نهفته وابسته به X) و طول قامت طبیعی ازدواج کرده است. پدر مرد قد و قامت طبیعی و هر دو والد زن طول قامت متوسط داشته‌اند. به ترتیب چه تعداد از دختران رنگ کور و کوتوله، و چه تعداد از پسران رنگ کور با قامت طبیعی خواهند بود؟

- (۱) همه دختران و هیچ یک از پسران
- (۲)٪.۲۵ و ٪.۲۵
- (۳)٪.۲۵ و ٪.۵۰
- (۴) هیچکدام و ٪.۵۰

- ۳۷- برای تعیین نقشه ژن‌ها و ترتیب آن‌ها بر روی کروموزوم کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند صحیح باشد؟

- (۱) تست کراس، سه نقطه‌ای
- (۲) تست کراس، یک نقطه‌ای
- (۳) تست کراس، دو نقطه‌ای
- (۴) تست کراس، یک نقطه‌ای یا دو نقطه‌ای

- ۳۸- علت تفاوت در علایم فنوتیپی بیماری‌زا در بیماری‌های میتوکندریایی در کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) منشأ متفاوت میتوکندری‌های فرد از پدر و مادر
- (۲) وجود حد آستانه برای جهش‌های میتوکندریائی در بافت‌های مختلف
- (۳) تجمع جهش‌ها در D لوب میتوکندری مادری

(۴) فقدان پروتئین‌های حفاظتی و نقص در سیستم ترمیم DNA میتوکندری

- ۳۹- تحت برخی شرایط افراد با ژنوتیپ نرمال می‌توانند یک فنوتیپ جهش یافته نشان دهند، و بر عکس افرادی دارای یک ژنوتیپ جهش یافته از نظر فنوتیپی نرمال باشند. این دو مثال به ترتیب نشان‌دهنده کدام دو پدیده هستند؟

- (۱) بیان‌پذیری متغیر و گوناگونی فنوکپی
- (۲) نفوذ‌پذیری ناقص و بیان‌پذیری متغیر
- (۳) گوناگونی فنوکپی و نفوذ‌پذیری ناقص
- (۴) نفوذ‌پذیری ناقص و بیان‌پذیری متغیر

- ۴۰- با توجه به شکل (اعداد داخل خانه‌های جدول درصد نوترکیبی بین ژن‌های مربوطه است)، کدام دو ژن در نقشه ژنتیکی دروزوفیلا نزدیکترین فاصله را دارند؟

	<i>b</i>	0			<i>b</i> and <i>rb</i> (۱)
<i>cn</i>		9	0		<i>b</i> and <i>vg</i> (۲)
<i>rb</i>		3.5	6.5	0	<i>rb</i> and <i>cn</i> (۳)
<i>vg</i>		19	9.0	16	<i>vg</i> and <i>cn</i> (۴)
	<i>b</i>	<i>cn</i>	<i>rb</i>	<i>vg</i>	

b = black body
cn = cinnabar eyes
rb = reduced bristles
vg = vestigial wings

- ۴۱ در یک مجموعه از آزمایشات ترسیم نقشه‌زنی در صدھای نوترکیبی نشان داده شده در جدول به دست آمده است. ترتیب این ژن‌ها بر روی نقشه کروموزومی در کدام گزینه درست است؟

<i>b</i>	0	<i>b = black body</i>	<i>cn-rb-b-vg</i> (۱)
<i>cn</i>	9	<i>cn = cinnabar eyes</i>	<i>vg-b-rb-cn</i> (۲)
<i>rb</i>	3.5	<i>rb = reduced bristles</i>	<i>b-rb-cn-vg</i> (۳)
<i>vg</i>	19	<i>vg = vestigial wings</i>	<i>rb-cn-vg-b</i> (۴)
	<i>b</i>	<i>cn</i>	<i>rb</i>
	19	9.0	16
			0

- ۴۲ جهش در کدام گروه از ژن‌های زیر می‌تواند از نوع موتابور (Mutator) باشد؟

(۱) ژن‌های مسیر مرگ سلولی

(۲) ژن‌های سیستم پیری سلولی

(۳) ژن‌های سیستم ترمیمی DNA

- ۴۳ کدام یک از موارد زیر نیروی تغییر دهنده فراوانی ژنی غیرجهتدار (nondirectional) به حساب می‌آید؟

(۱) مهاجرت (migration)

(۲) انتخاب (selection)

(۳) جهش (mutation)

(۴) رانش ژنی (drift)

- ۴۴ دو بیمار هر دو نسخه کروموزوم ۷ خود را از مادر دریافت کرده‌اند و هیچ نسخه‌ای از این کروموزوم از پدر دریافت نکرده‌اند. در نتیجه این رویداد ژنوتیپ آن‌ها برای آلل نهفته ژن فیبروز کیستی به حالت خالص درآمده است. هر دو بیمار علاوه بر علایم بیماری فیبروز کیستی برخی خصوصیات غیر طبیعی نیز نشان می‌دهند. این مشاهدات شواهدی از کدام پدیده‌اند؟

(۱) نقش‌پذیری ژنگانی (Genomic imprinting)

(۲) پیش‌افتدگی ژنتیکی (Genetic anticipation)

(۳) جهش‌های خودبه‌خودی که در سلول‌های زایشی مادر رخ داده است.

(۴) هتروژنی بالینی ناشی از بروز اثر ژن‌های نهفته در گروموزوم ۷ مادری.

- ۴۵ در ژنتیک «Suppression» به چه معنی است؟

(۱) احیای توالی اصلی DNA بر اثر جهش دوم

(۲) احیای فنوتیپ اصلی بر اثر جهش دوم در ژن دیگر

(۳) بیان یک فنوتیپ نهفته در یک فرد هتروژیگوت بر اثر جهش یافتن آلل بارز

(۴) غیر فعال شدن یک ژن به کمک متیلاسیون بازهای ویژه در نواحی تنظیمی ژن

- ۴۶ برای مشخص کردن نواحی سیتوژنتیکی روی یک کروموزوم از کدام شاخصه‌ها (Landmarks) استفاده می‌شود؟

(۱) سانترمر و نواحی هتروکروماتینی در طول کروموزوم

(۲) سانترومر و تلومر

(۳) ساتلیت‌ها و کروموزوم مارکر

(۴) کروموزوم مارکر و تلومر

- ۴۷- تغییرات هتروکروماتینی در اندازه‌ی کدام کروموزوم انسانی، بیماری‌زا است؟

- (۱) ۱۳
- (۲) ۱۶
- (۳) ۱۷
- (۴) ۲۲

- ۴۸- تجمع کروموزوم‌های آکروسانتریک (گروه‌های کروموزوم‌های D و G) در هستک با کدام یک از رویدادهای زیر می‌تواند مرتبط باشد؟

- (۱) آمپلیفیکاسیون ژن‌های ریبوزومی
  - (۲) کاهش ترانسلوکاسیون‌های روبرتسونین
  - (۳) ترمیم و کنترل طول ساقه (Stalk)
  - (۴) تعادل در ایجاد ساتلیت‌های انتهای بازوی کروموزوم‌های گروه‌های D و G
- ۴۹- کدام یک از ساختارهای زیر در قلمرویابی کروموزوم‌ها در هسته اینترفازی نقش مهم‌تری دارد؟
- (۱) کروموزوم باکت (boquet) یا کمیت ترادف‌های آلفوئید سانترومی
  - (۲) اندازه کروموزوم و مقدار هتروکروماتین (TARs)
  - (۳) ترادف‌های تکراری همراه تلومر (TLOs)
  - (۴) لامین‌های هسته‌ای (غشاء)

- ۵۰- همسانه‌سازی یک ژن بدون شناخت از محصول پروتئینی و تنها با دانستن محل ژن بر روی کروموزوم با کدام روش امکان‌پذیر است؟

- Organismal cloning (۱)
- Shotgun cloning (۲)
- Clone counting method (۳)
- Positional cloning (۴)

- ۵۱- کدام یک از گروه‌های زیر در پیدایش کروموزوم‌های جدید نقش بیشتری دارند؟

- (۱) الحاق (fusion) و تقسیم دوتائی (fission) کروموزوم‌های آکروسانتریک
- (۲) الحاق کروموزوم‌های آکروسانتریک با کروموزوم‌های تلوسانتریک
- (۳) الحاق کروموزوم‌های آکروسانتریک با تلوسانتریک از طریق تلومر
- (۴) الحاق کروموزوم‌های تلوسانتریک

- ۵۲- کدام تکنیک هیبریداسیون درجا (FISH) برای تشخیص ترانسلوکاسیون مناسب‌تر است؟

- Interphase FISH (IP-FISH) (۱)
- Micro-dissection FISH (۲)
- Sky FISH (۳)
- Fiber FISH (۴)

- ۵۳ - زوجی سالم صاحب سه فرزند شده‌اند که هر سه مبتلا به سندرم داون هستند. کدام یک محتمل‌ترین دلیل این وضعیت است؟

(۱) هترودیزومی تک والدی کروموزوم ۲۱

(۲) ایزودیزومی تک والدی کروموزوم ۲۱

(۳) جایه‌جایی رابرتسونی کروموزوم‌های ۲۱ و ۱۴

(۴) هم‌جوشی سانترومری (fusion) کروموزوم‌های ۲۱ در یکی از والدین

- ۵۴ - کروموزوم‌های B در کدام یک از موارد زیر با کروموزوم‌های A متفاوت‌اند؟

(۱) مورفولوژی و رنگ‌پذیری

(۲) مورفولوژی، اندازه و فقدان سانترومر

(۳) فقدان سانترومر و رنگ‌پذیری

(۴) منشاء، تلومر و عدم اتصال به رشته‌های دوک

- ۵۵ - از کدام ترکیب برای همزمان سازی (synchronization) کشت سلول‌ها در تهیه کاریوتایپ استفاده نمی‌شود؟

(۱) کلشیسین

(۲) متواتراکسات (MTX)

(۳) تیمیدین

(۴) فیتوهاماگلوتینین (PHA)

- ۵۶ - کدام یک از روش‌های زیر قابل دست‌یابی هستند؟ (Copy Number Variation) CNV

(۱) Banding

(۲) CGH

(۳) FISH

(۴) SKY

- ۵۷ - کدام یک از تغییرات زیر موجود در ساختار DNA با CGH قابل دست‌یابی هستند؟

(۱) ترانسلوکاسیون‌های متقابل

(۲) جهش‌های نقطه‌ای

(۳) حذف‌های مونوزومی جزئی و کامل

(۴) واژگونی‌های پری سنتریک و پاراستریک

- ۵۸ - کدام گزینه می‌تواند تفاوت کاربرد CGH و aCGH را نشان دهد؟

(۱) CGH در سطح کروموزوم و aCGH در سطح DNA کاربرد دارند.

(۲) CGH کاربردی در سطح ژن و aCGH برای مناطق یوکروماتین کاربرد دارند.

(۳) CGH کاربردی در سطح ژن و aCGH کاربردی در حد اگزون دارد.

(۴) CGH در بررسی حذف‌ها و مضاعف شدگی‌ها در مناطق هتروکروماتین و aCGH برای مناطق یوکروماتین کاربرد دارند.

Contig چیست؟ -۵۹

- (۱) مجموعه‌ای از قطعات DNA که با استفاده از یک آنزیم محدود الاثر (Restriction Enzyme) پدید می‌آید.
- (۲) قطعه‌ای کوچک و قابل کلونسازی از DNA که می‌توان در تعیین توالی از آن استفاده کرد.
- (۳) مجموعه‌ای از قطعات که رشته‌ای ممتد از DNA را می‌سازند.
- (۴) مجموعه‌ای از نشانگرهای DNA که در ترسیم نقشه ژنی کاربرد دارند.

-۶۰ تفاوت بین توالی‌های **ortolog** و **paralog** در کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) توالی‌های **ortolog** از نوع هومولوگ و توالی‌های **paralog** از نوع آنالوگ هستند.
- (۲) تشابه توالی‌های **paralog** کمتر از شباهت توالی‌های **ortolog** است.

(۳) توالی‌های **paralog** در ارگانیسم‌های متفاوت و توالی‌های **ortolog** در همان ارگانیسم وجود دارند.

(۴) توالی‌های **ortolog** در ارگانیسم‌های متفاوت و توالی‌های **paralog** در همان ارگانیسم وجود دارند.

-۶۱ در سنتز پروتئین در پروکاریوت‌ها آمینو اسید **f-Met** و **Met** (به ترتیب از راست به چپ) به کدام جایگاه ریبوزوم وارد می‌شوند؟

- A-site و P-site (۱)
- P-site و A-site (۲)
- A-site و A-site (۳)
- P-site و P-site (۴)

-۶۲ کدام تعریف در مورد **Open Reading Frame (ORF)** صحیح است؟

(۱) از انتهای پرموتور تا انتهای کدون ختم

(۲) از ابتدای کدون شروع تا انتهای توالی کد کننده یک پلی پپتید

(۳) از ابتدای کدون شروع تا انتهای توالی mRNA

(۴) از ابتدای mRNA تا انتهای کدون ختم

-۶۳ چرا میکروساتلیت‌ها نسبت به **RFLP**‌ها در تعیین نقشه ژنتیکی مزیت دارند؟

(۱) چون به آنزیم‌های کمتری برای هضم آن‌ها نیاز است.

(۲) چون بیشتر در اطراف تلومرها متراکم می‌شوند.

(۳) چون بیشتر در اطراف سانترومرها متراکم می‌شوند.

(۴) چون دارای آلل‌های بیشتری نسبت به **RFLP**‌ها هستند.

-۶۴ کدام گزینه در مورد **Mirtron** صادق است؟

miRNA (۱)

miRNA اینtron‌های پیش‌ساز (۲)

miRNA پیش‌ساز بین ژنی (۳)

miRNA رشته آنتی سنس (۴)

-۶۵ برای ترمیم دیمرهای تیمین در DNA ناشی از پرتو فرابنفش، کدام آنزیم یا سیستم‌های آنزیمی یاد شده به کار می‌روند؟

Excision repair - I

Mismatch repair - II

Light activated repair - III

Error-prone repair (sos response) - IV

II , IV (۱)

I , IV (۲)

I , III (۳)

II , III (۴)

-۶۶ کدام گزینه ویژگی کلیدی مارکر مولکولی را نشان می‌دهد؟

(۱) دارای یک محل شناخته شده در روی کروموزوم است.

(۲) مارکر مولکولی یک ژن شناخته شده است.

(۳) عمدتاً در نواحی تلومری هیبرید می‌شود.

(۴) کاربرد آن محدود به روش‌های آنالیز پیوستگی و تعیین نقشه فیزیکی است.

-۶۷ استیلاسیون هسته‌ای هیستون‌ها میانکنش بین DNA و هیستون را ..... می‌دهد تا DNA در اختیار ماشین رونویسی قرار .....

(۱) کاهش - نگیرد. (۲) افزایش - نگیرد. (۳) کاهش - گیرد. (۴) افزایش - گیرد.

-۶۸ گزینه صحیح در مورد رشته sense در یک مولکول DNA کدام است؟

(۱) رشته کد کننده DNA که از نظر توالی شبیه mRNA است.

(۲) همان رشته الگو برای mRNA سازی در حین رونویسی است.

(۳) همان رشته پیشرو در چنگال همانندسازی می‌باشد.

(۴) رشته‌ای از DNA که از نظر توالی شبیه mRNA کد شده از آن ناجیه است.

-۶۹ در یوکاریوت‌ها پروموتراهای فاقد جعبه TATA چگونه برای شروع رونویسی شناسایی می‌شوند؟

(۱) به وسیله TBP associated TAF (TATA binding protein) (۲) به وسیله factors

(۳) به وسیله TFIIH به همراه TFIID

(۴) به وسیله TFIIF که مشابه فاکتور سیگمای پروکاریوتی است.

(۵) به وسیله TFIIB در فرادست و فرودست TFIID

-۷۰ در فرآیند همانندسازی DNA :

(۱) سنتز رشته پیشرو مطابق آزمایش‌های مزلسون استال با مکانیسم حفاظتی، در حالی که سنتز رشته پیرو پراکنده انجام می‌شود.

(۲) سنتز DNA در انتهای ۵' هر کروموزوم شروع شده، یک جهته تا تکمیل همانندسازی پیش می‌رود.

(۳) سنتز DNA در یک جایگاه اتفاقی کروموزوم شروع شده، یک جهته تا تکمیل همانندسازی پیش می‌رود.

(۴) نوکلئوتیدها، با استفاده از نوکلئوتید تری فسفات‌ها به عنوان پیش‌ساز، همیشه به انتهای ۳' رشته DNA در حال سنتز اضافه می‌شوند.

- ۷۵ در سلول کدام نوع RNA بیشترین مقدار و کدام از نظر اندازه تنوع بیشتری به ترتیب از راست به چپ دارد؟

- mRNA , tRNA (۱)
- rRNA , mRNA (۲)
- mRNA , rRNA (۳)
- tRNA , rRNA (۴)

- ۷۶ با توجه به فرضیه گیلبرت و برخوردن اگزون‌ها (exon shuffling) کدام عبارت درست است؟

- (۱) اگزون‌ها در حین تکامل از ژن‌های منقطع مختلف با یکدیگر بُر می‌خورند و ترکیبات جدیدی به وجود می‌آورند.
- (۲) بُر خوردن اگزون‌ها پروتئین‌های با کنش جدید به وجود نخواهد آورد.
- (۳) عمل برخوردن اگزون‌ها در عمل مانند Alternative splicing
- (۴) حذف اینترون‌ها و به هم پیوستن اگزون‌ها

- ۷۷ با داشتن توالی یک ژن، از چه روشی می‌توان ناحیه پرموتری آن را تعیین کرد؟

- Touchdown PCR (۱)
- Nested PCR (۲)
- Real time RT-PCR (۳)
- inverse PCR یا Tail PCR (۴)

- ۷۸ در یک سلول بакتریایی یک جهش در آمینواسیل tRNA سنتتاز موجب شده است که کل جمعیت tRNA^{ser} با الاتین شارژ شوند. نتیجه استفاده از این آمینو اسیل سنتتازها در سنتز پروتئین در سلول چیست؟

- (۱) پروتئین‌های سنتز شده با استفاده از alanyl – tRNA^{ser} در هر جا که باید سرین وارد شود تنها شامل آلاتین خواهند بود.
- (۲) پروتئین‌های سنتز شده با استفاده از alanyl – tRNA^{ser} در هر جا که معمولاً باید آلاتین وارد شود تنها شامل سرین خواهند بود.
- (۳) پروتئین‌های سنتز شده با استفاده از alanyl – tRNA^{ser} در هر جا که معمولاً باید سرین باشد به طور تصادفی ممکن است آلاتین یا سرین داشته باشند.
- (۴) alanyl – tRNA^{ser} در سنتز پروتئین عملکردی نخواهد داشت.

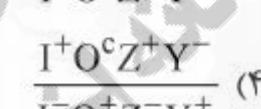
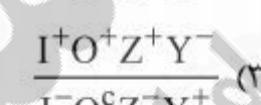
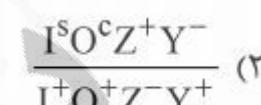
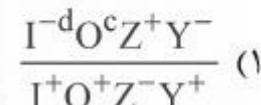
- ۷۹ کدام یک از مارکرهای ژنتیکی زیر بیشترین پلی مورفیسم را نشان می‌دهد؟

- (۱) ترادف‌های Alu
- (۲) پلی مورفیسم‌های تک نوکلئوتیدی (SNP)
- (۳) میکروساتلیت‌ها (microsatellites)
- (۴) (Restriction Fragment Length Polymorphism) RFLP

-۸۰ کدام یک از فاکتورهای زیر در هماندسازی انتهای تلومر ضروری است؟

- (۱) وجود انتهای تک رشته (overhang) $3'$ و تک رشته $5'$ در انتهای هردو تلومر
- (۲) وجود انتهای تک رشته (overhang) $3'$ در انتهای هر دو تلومر یک کروموزوم
- (۳) وجود انتهای تک رشته (overhang) $5'$ در انتهای هردو تلومر
- (۴) وجود انتهای $3'$ تک رشته در بازوی کوتاه و $5'$ تک رشته در بازوی بلند

-۸۱ کدام دیپلولئید جزئی (Partial diploid) در اپرون لاكتوز، آنزیم گالاکتوزیداز (Z) را به طور دائم ولی آنزیم پرمئاز (Y) را به طور القائی تولید می‌کند؟

-۸۲ در یک آزمایش ریزآرایه (Microarray) ، cDNA مربوط به بافت نرمال را با رنگ فلوئورسنت سبز و (spot) مربوط به بافت سرطانی را با رنگ فلوئورسنت قرمز نشان دار می‌کنیم. وجود یک نقطه قرمز در نتایج ریزآرایه نشان دهنده کدام یک از رویدادهای زیر در ژن مرتبط با این نقطه است؟

(۱) در بافت سرطانی بیشتر از بافت نرمال بیان شده است.

(۲) در سلول‌های سرطانی به صورت قوی بیان شده است.

(۳) در سلول‌های سرطانی به صورت ضعیف بیان شده است.

(۴) در سلول‌های سرطانی کمتر از بافت نرمال بیان شده است.

-۸۳ آنزیم DNA گلیکوزیلار در کدام سیستم ترمیمی شرکت دارد؟

Mismatch Repair (۱)

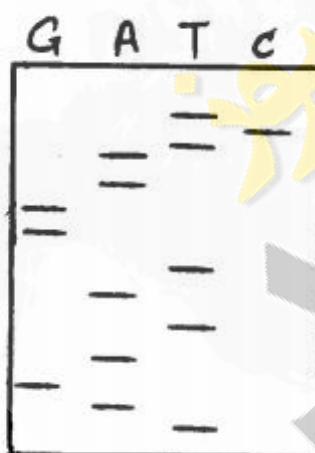
Direct Repair (۲)

Base Excision Repair (۳)

Nucleotide Excision Repair (۴)

- ۸۴ - کدامیک از عبارات زیر در مورد حاملین کلون‌سازی موسوم به کاسمیدها درست است؟
- I - حاوی یک محل *cos* که می‌توان در یک DNA خارجی وارد کرد.
- II - حاوی یک خاستگاه همانندسازی باکتریایی است.
- III - حاوی یک ژن مقاومت به آنتی بیوتیک که امکان انتخاب باکتری حامل کاسمید را فراهم می‌سازد.
- IV - باکتری را مانند فاز آلوده می‌سازد، با استفاده از آنزیمهای باکتریایی همانندسازی می‌کند و سپس پلاک‌ها را پدید می‌آورد.
- (۱) II, III
- (۲) I, III, IV
- (۳) I, II, III
- (۴) I, II, III, IV
- ۸۵ - آنزیمهای برش دهنده DNA با ویژگی ایزوشیزومر (Isochizomer) عبارت از آنزیمهای است که:
- (۱) محل شناسایی آنها روی مولکول DNA توالی غیر پالیندرومی است.
- (۲) آنزیمهایی که توانایی هضم DNA و RNA را به طور همزمان دارند.
- (۳) پس از برش DNA انتهای چسبنده یکسانی را می‌سازند که قابلیت اتصال به هم را دارند.
- (۴) توالی یکسانی را شناسایی کرده و به طور یکسان برش می‌دهند.

- ۸۶ - یک جدایه موقت *E.coli trp⁻* برای ماهیت جهش ژنی مورد مطالعه قرار گرفته. DNA این موتانت (ژن *trp⁻*) توالی یابی شده و نتیجه در ژل زیر موجود است. توالی mRNA تیپ وحشی این است: *UAGAUAAAGGAAUCU^{3'}* و تفاوت mRNA این دو ژن در کدام نوکلئوتید است؟

- (۱) یک جایگزینی A (تیپ وحشی) به U (تیپ موقت)
- (۲) یک جایگزینی A به T
- (۳) یک جایگزینی G به U
- (۴) یک جایگزینی U به A

- ۸۷ - کاربرد Epitope tag در مهندسی ژنتیک چیست؟
- (۱) توالی یابی DNA کدکننده پروتئین‌های آنزیمی
- (۲) شناسایی پروتئین‌هایی که به صورت فیوز شده با آن‌ها بیان می‌شود.
- (۳) نواحی در ساختمان mRNA که برای حفظ پایداری مولکولی کاربردی دارد.
- (۴) به منظور تحریک بیشتر سیستم ایمنی برای ساخت آنتی‌بادی استفاده می‌شود.

- ۸۸ - در غربالگری یک کتابخانه ژنی، برای شناسایی کلون دلخواه کدام مورد ایجاد مشکل می‌کند؟
- (۱) دو وکتور بهم پیوسته
- (۲) قطعات DNA الحاقی (insert) بهم پیوسته
- (۳) وکتورهای خود پیوسته (self ligated)
- (۴) وکتور واجد قطعه الحاقی (insert)

-۸۹ دلیل ناسازگاری پلاسمیدها (**incompetance**) در یک میزبان باکتریایی چیست؟

(۱) اندازه و شکل فضایی یکسان

(۲) سیستم‌های نوترکیبی یکسان

(۳) مکانیسم‌های شروع همانندسازی یکسان

(۴) ژن‌های مقاومت آنتی بیوتیکی یکسان

-۹۰ در کدام مکانیسم تعیین توالی DNA از آنزیم لوسیفراز استفاده می‌شود؟

(۱) روش Pyrosequencing

Thermal cycle sequencing (۲)

(۳) روش هضم شیمیایی

(۴) روش ختم سنتز DNA

-۹۱ در کدام یک از روش‌های تعیین توالی DNA از بستر جامد (ژل) استفاده نمی‌شود؟

Dideoxy sequencing (Sanger) (۱)

DNA array & ELISA (۲)

(۳) توالی‌بایی ماکسیسم - گیلبرت

Next Generation sequencing (۴)

-۹۲ کدام یک از سویدهای فازهای جهش یافته زیر حتماً وارد چرخه لیزوژنی می‌شود؟

λN^- (۱)

λCro^- (۲)

λCI^- (۳)

$\lambda CIII^-$ (۴)

-۹۳ در تکنیک رد پانگاری (Foot printing) از چه آنزیمی استفاده می‌شود؟

RNase (۱)

DNase (۲)

exonuclease (۳)

(۴) اندونوکلنازهای محدود الاثر (Restriction Endonuclease)

-۹۴ در مورد shuttle vector کدام مورد درست نیست؟

(۱) دو منشأ همانندسازی یوکاریوتی و یروکاریوتی

(۲) دو سایت پلی کلونینگ برای سلول یوکاریونی و پروکاریوتی

(۳) دو مارکر انتخابی (selection marker) برای سلول یوکاریوتی و پروکاریوتی

(۴) قابلیت استفاده در سلول‌های پروکاریوتی و یوکاریوتی

-۹۵ کدام گزینه در مورد گسترش توان غیر فعال کردن ژن‌ها در روی کروموزوم X در جنس ماده صحیح است؟

(۱) وجود ترادف‌های LINE1 در بازوی بلند

(۲) گسترش توان غیر فعال شدن در هر دو بازوی کروموزوم X یکسان است.

(۳) توان غیر فعال شدن در بازوهای بلند و کوتاه کروموزوم X تصادفی است.

(۴) حضور ترادف‌های SINE در بازوی بلند و ترادف‌های LINE1 در بازوی کوتاه

- ۹۶ کدام یک از موارد زیر ویژگی مشترک کروموزوم X غیر فعال و یک ژن ایمپرینت به شمار می‌رود؟

I - استفاده از noncoding RNAs در فرایند غیر فعال شدن

II - والد ویژه بودن در غیر فعال شدن

III - دارا بودن یک مرکز هدایت ویژه برای غیر فعالسازی

IV - متیلاسیون افتراقی در مقایسه با همتای فعال آن‌ها

II, I (۱)

IV, I (۲)

IV, III, I (۳)

IV, III, II, I (۴)

- ۹۷ کدام گزینه درباره اینتگرون‌ها و کاستهای ژنی درست است؟

(۱) کاستهای ژنی سبب انتقال و بیان اینتگرون‌ها می‌شوند.

(۲) اینتگرون‌ها سبب انتقال کاستهای ژنی می‌شوند.

(۳) کاستهای ژنی سبب انتقال اینتگرون‌ها می‌شوند.

(۴) اینتگرون‌ها سبب بیان کاستهای ژنی می‌شوند.

- ۹۸ کدام گزینه در مورد انتقال افقی ژن‌ها درست است؟

I - سبب تنوع ژنتیکی بین افراد جمعیت می‌شود.

II - فقط بین پروکاریوت‌ها اتفاق می‌افتد.

III - باعث سازگار شدن موجودات با شرایط جدید می‌شود.

IV - سبب عدم پایداری ژن انتقال یافته در طول تکامل می‌شود.

V - بررسی‌های فیلوجنتیک را با مشکل روبرو می‌سازند.

I, III, V (۱)

V, IV, II (۲)

III, II, V (۳)

III, II, I (۴)

- ۹۹ کدام یک از موارد زیر درباره نقش ترانسپوزون‌ها درست است؟

I - یکی از راه‌های تبادل اطلاعات ژنتیکی در بین موجودات زنده است.

II - باعث ایجاد توالی‌های تکراری وارونه در DNA هدف می‌شوند.

III - سبب تغییر بیان ژن‌ها می‌شوند.

IV - سبب گسترش ژن‌های حساسیت به آنتی بیوتیک‌ها می‌شوند.

IV, III (۱)

III, I (۲)

IV, I (۳)

III, II (۴)

۱۰۰- برای تأیید یا رد رابطه پدر - فرزندی از کدام یک از روش‌های زیر می‌توان استفاده کرد؟

- (۱) انگشت‌نگاری DNA
- (۲) اندازه‌گیری مقدار mt-DNA
- (۳) مقایسه کاریوتیپ‌های پدر و فرزند
- (۴) مقایسه توالی‌های کروموزوم

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

